

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Pauli Segneri E Societate Jesu Qvadráginta Sermones

Segneri, Paolo

Dilingae, 1693

Sermo XVII. Die Lunæ post tertiam Dominicam. Monstrosa illorum & exotica ingratitude admirationem meretur, qui non horrent Divina beneficia, malefactis rependere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52496)

ne perdas Te. Caveat ergo sibi, quis in profundam libidinis sentinam incidit; hoc enim maximum est supplicii genus, quod homini à DEO irato infligi potest; cui iratus est Dominus, incidet in eam. Quis ergo

vestrùm serium desiderium profiteatur, ne in hoc præcipitium ruat? illi, illi duntaxat, qui periculum fugiunt, neque identidem ad fossæ marginem jocantur,

SERMO DECIMUS SEPTIMUS.

DIE LUNÆ POST TERTIAM DOMINICAM.

Et surrexerunt, & ejecerunt eum extra Civitatem, & duxerunt illum usque ad supercilium montis, super quem Civitas eorum erat edificata, ut precipitarent eum. Luc. 4.

I. **V**eniat, veniat quanto cyus in iudicium ingratitude humana; ego enim hodie diem illi dico, & vadium denuntio; compareat in vestro conspectu, respondeat, causamque suam, si potest, defendat. Summam querelæ in compendio trado: hodie novo & hæcenus insolito exemplo gentem aliquam reperire est, quæ impias in Christum manus injicere, furiosè illum aggredi, ac velut captivum in altissimi montis verticem raptare est ausa, ut Eum inde in præceps agat. Sed cohibete malè sanum furorem! nunquid enim is est Salyator, tot sæculis suspiratus, tot precibus sollicita-

tus, totque importunis supplicum votis è Cælo in terras attractus? Hic enim verò est ipsissimus, quem, ubi mundus obrinuit, tam indignis habere modis non erubescit? Equissimam profectò causam habuistis, O Cæli, ut in eo concedendo difficiles ac præpè inexorabiles essetis: ut quid didistis illum, si perspecta vobis fuit inhumana barbaries, quæ erat excipiendus? sed eja, morti tradatur innocens victima, quia ejus sanguinem adeo sinit humana crudelitas, utque quanto cyus è medio tollatur, statuatur in vertice montis, & in præceps agatur. Verùm quinam tandem sunt, qui in violentas Christo manus injicere ausi sunt? videamus, de qua natione, de qua civitate, ac domo, rectius

R. P. Segneri Quadragesimalis.

D d

rectius dicerem, quibus ex spelæis, silvis & latibulis prodierint hæc monstra, Nazarethum nimirum, Nazarethum Christi patria, illa, illa primum in Christi necem iclum vibrauit! Ecquid dico? ergo Nazareth, præ omnibus Palæstinæ urbibus Christo devincta; illa, unde cognomen assumere, illa ubi primò stationem fingere dignatus est? illa, illa prima sit, quæ in Christum seditiosa insurgat, tantòque illum furore persequatur? si exteri hoc auderent, nullis à Christo beneficiis affecti, nullòsque illius favores experti; si ab ultima hominum face Christus hanc insolentiam experiretur, veniam fortassis mererentur: quòd autem facinus tam enorme designare audeant Nazarenis; hæc enim verò est ingratitude intoleranda, ac facinus nullo supplicio satis expiandum. Sed quid improvidus dixi? certè si Nazarenis ob factum istud condemnari merentur, plurimi cum illis peræqua damnandi sunt. Veniam mihi date Auditores, si palàm edicam, eò rem hodie devenisse, ut ii, qui maximos à Christo favores accipiunt, sit maximi ejusdem hostes; verbo, maximè conspicui dignitate, honore, famâ nominis, divitiis, fulgore natalium, aliisque Cæli donis; hi, inquam, hi sunt, qui Christum ut plurimum impudentissimè offendunt. Omnes igitur in unum hodie cum perfidis Nazarethanis fasciculum colligabo, ne quenquam singillatim carpere videar, palàmque máximo eorum rubore demonstrabo, quantus ingritudinis excessus sit;

DEO tam beneficio mala pro bonis rependere.

II. Verum vix fidem meam ad hoc demonstrandum obligavi, cum me promissi pœnitet: ubi enim sumus, Auditores, ubi loquimur? an feras inter, aut homines? barbaros inter aut Christianos? Hoc certè sermonis argumentum aptius foret, si ad tigrides Hircanas, ad leones Lybicos, aut dracones Lernæos loquendum mihi foret; quin si hæc ipsa monstra rationis essent capacia, facile me ipsis persuasurum considerem, quàm enorme sit facinus, mala reddere benefactori. Sed quid dico? hæc ipsæ belluæ non ferrent, hoc sibi delictum exprobrari, variisque historiis me convincerent, le quoque ingritudinis vitium summè execrari, suosque Benefactores debito amore prosequi; Senecam mihi iri causæ suæ patronum allegarent: *officia etiam fera sentiunt, nec ullum tam immansuetum animal est, quod non cura mitiget, & in amorem sui vertat.* Ad id probandum in memoriam mihi revocarent imperium illud Hannonis Carthaginensis, quod in leones obtinuit; imperium, inquam, tam absolutum, ut suspicionem affectati regni moveret civibus, non frustra veritis, facile sibi subiecturum homines, cui se feræ submitissent. Referrent mihi leonem illum Syriæ, qui Mentori Siracusano ob spinam e pede saucio extractam catelli instar blandiri solitus est. Narrarent obsequia, quæ Leo Africanus Elpidi Samio exhibuit, cum ossiculum, faucibus transversim infixum,

extra-

extraxisset, Refèrent exemplum pantheræ, quæ positâ naturali ferociâ, viâ comitem ac custodem hominis illius egit, qui tenellos ejus catulos è fossa extraxit. Exhiberent mihi draconem Arcadiæ, qui nutricium suum Thoantem è latronum manibus vindicavit, vel leonem Romanum, qui condemnatum ad bestias benefactorem suum, à reliquarum ferarum dentibus liberavit, summo præsentis populi applausu, quo theatrum universum ad tam insolitum spectaculum resonabat. Ego autem tantâ historiarum varietate convictus, quid haberem, quod opponerem? an vera esse negarem? in dubium ergo vocanda esset fides non Plinii dumtaxat, plurimis de nimia credulitate suspecti, verum etiam Senecæ, Gellii, Aristotelis, Cassiodori, Guilielmi Parisiensis, Isidori Pelusiota, Basilii Magni, qui omnes hisce factis subscribunt. Quodsi & ego vera esse faterer, cogerer altâ vobis voce ex isto suggestu inclamare: ah Christiani! ego vos ad deserta, ad spelæa & ferarum latibula deducam, ut gratitudinem DEO debitam ab illis discatis: hæ beneficiis affectæ, saltem cicurantur & mansuescunt, vocem vestram auscultant, obediunt nutibus, vestigia sequuntur, nec dentes armant in eos, à quibus pascuntur: *officia etiam fera sentiunt.* Alia longè vestra est indoles: edicite, obsecro, quid DEUS non facit ad demerendos animos vestros? totus ad commoda vestra intentus est, quasi una illi de vobis cura foret, nec contentus necessitatibus

vestris providere, usque ad delicias vos amat; quod non bonis in vestram gratiam mundum instruxit? infinitis nimirum animalibus ad usum & delectationem: plantis varietate diversissimis, ad utilitatem non minas, quam ornatum; mineris inexhaustis ad medicinam pariter & ornatum; quin elementa omnia vobis velut tributaria subjecit. In vestram gratiam occupantur nobilissimæ mentes Angelicæ, rotandis identidem cælis fatigatæ; vobis moventur Planætæ; vestri causâ tantum stellarum agmen instruxit; ad vestram utilitatem irrequieta perpetuo cursu moventur maria & flumina, ut vel campos vestros fecundent, vel terræ ardores mitigent, vel merces transferant, vel vestram satient cupiditatem: verbo, totam rerum creaturam universitatem vobis servire voluit. Vos autem, ô inexplicabilem ingratitude! liberalissimum hunc Benefactorem injuriis lacessitis, tantoque magis temerarii offenditis, quò majori liberalitate sua in vos beneficia effundit. Id quod mihi sanè tam portentosum videtur, ut si hodie primò novus advena mundum intrarem, id narranti minimè crederem: quodsi ipse Lactantius, summæ ceteroquin fidei Scriptor, obvius mihi fieret, diceretque: *tum maxime DEUS* Divin. Inst. l. 2. c. 1. *ex memoria hominum elabitur, cum beneficiis ejus fruenter, honorem dare divina indulgentia deberent;* ego certè mendacii illum arguerem, idque adinaton prorsus & impossibile existimarem; dicerem, figmenta esse è ma-

ligno profecta animo, aut ementientem Poëtarum hyperbolen. Sed heu mihi, si ad hoc probandum tot sæculorum ac ætatum inductioe & exemplis me constringeret, tandem herbam illi porrigere deberem, meque victum profiteri, clamando: enimverò summam rationem habes, hæc dicendi, ô Lactanti! cedo veritati.

III. Et num ignoramus, solennem esse hominum morem, & rebus prosperis insolescant, & secundo rerum suarum cursu pejores fiant? audite, quomodo DEUS per Jeremiam lamentetur: *magnificati sunt, & ditati, impinguati sunt, & incrasati: at quo fructu? & prætereunt sermones meos pessimè.* Israëlita, dum gravissima servitute pressi, ad lutum & paleas tractandas damnati essent, fidelissimi erant in Divino obsequio; ubi autem in libertatem prodigiosè asserti sunt, ubi obsequiosa sibi maria, divisas Erythræi oceani undas nubes palato suo vectigales, notes in sua commoda opportunè illuminatas, dies gratissimâ umbrâ temperatas, petras rore stillantes, sæcundam solitudinem, depluum Cælo Manna, obrentos è gentibus victorias, populos imperio subjectos viderunt, summâ arrogantiam in Deum ac Divina rebelles, gentium superstitiones imitati sunt, Deorum simulacris thura adoleverunt, arasque & Templâ illis consecrârunt. *Vitis frontosa Israel, ait per Methaphoram Oseas, secundum multitudinem fructus sui, multiplicavit altaria, juxta ubertatem terra sua exuberavit*

simulacris. Saul, dum pecora adhuc pasceret, juvenis erat modestus ac pius; cum in Regem à DEO electus est, mores mutavit, & pessimus evasit. David, inter persecuciones innocens, mansuetus, & vir secundum cor Dei, postquam Divino beneficio hostes devicit, & solium suum firmavit, in homicidam & adulterum degeneravit. Nimiâ inflatus felicitate, Idololatra factus est Salomon, Ozias sacrilegus, Joas intolerabilis, & Ezechias fastuosus; prole obtentâ petulans evasit Agar, lascivus post victorias Samson, & sanè rarissimus fuit, qui fortunâ favente innocentiam servaret, quam in adversa prætulit. Hocine est, Divinæ munificentiam, & largitati respondere? *dicebant Deo, quemadmodum de similis farinae hominibus in Jobo legimus, dicebant Deo, recede à nobis, recede à nobis!* sed edicite, quo tempore usque adeo in Deum bacchati sunt? an fortè cum eos inopiâ premeret, aut percuteret infirmitate minimè: sed *cum impleisset domos eorum bonis; non cum impleveret, sed cum impleisset: quamdiu enim supererat, quod ab ipso recipent, aliquam adhuc Dei reverentiam retinebant; cum autem domus plena redundaret, dicebant DEO, recede à nobis, cum ille impleisset domos eorum bonis.*

IV. Verùm ne diutiùs alienæ ingratiudini insultemus, cum nostra potiùs ruborem deberet excutere; quid de nobis ipsis dicemus? Ah Christiani, manum sinui nostro inseramus, & leprosam fortè Moysis instar ex-

trahemus: num enim meliores evadimus, si Deus manu munificā & propitiā vota nostra secundat, & necessitatibus providet? ut inductione utamur, an non singularis est favor, si prosperam DEUS messem indulget? toto enim anni decursu nil aliud suspiramus, quā ut flavā messe campos nostros inaret, ut vites densis racemorum pampinis aggraveret, ut ubere pomorum proventu arbores fœcundet. Hæc autem consecuti, quid facimus? an Divino cultui majori cura vacamus? an ad Basilicas Deo Evcharisticon dicturi, ait Salvianus, properamus? an donis cumulamus altaria, eleemosynis pauperes? an saltem sceleratas animi cupiditates Deo velut victimas immolamus? an vitam & mores emendamus? *Compensare, credo, Domino Deo nostro, cultu, honore, reverentiā, bona, qua ab eo accepimus, nitimur?* ait Author ille, *Si quando nobis Deus proventus uberes, & tranquillitatem ac abundantiam dederit, super vota crescentem, tantā secundarum rerum prosperitate corrumpimur, tantā insolentium morum pravitate vitiamur, ut & Dei penitus obliviscamur, & nostri.* Scitis, quid tunc agamus? tunc enim verò studemus dilatare granaria, augere reconditoria, & vitæ futuræ obliiti cum Epulone illo Evangelico ingeminamus: *Anima, habes bona posita in años plurimos, quid aliud agendum superest? Comede ergo, bibe, epulare.* Eja alacriter, nunc tempus est tubercinandi, luxum & pompam ostentandi, indulgendi ge-

nio, lusu vacandi, vindictam executioni mandandi, pudicitiam puellæ expugnandi, litandi desideriis & affectibus, corrumpendi Judicem & subornandi ministros; atque adeò, quis credat? eò pertingimus, ut beneficia à Deo recepta, velut arma contra Deum intorqueamus. Ponite præterea, nos post bellicas calamitates tranquillâ rursus pace potiri; nunquid ad theatra subito, ad choreas & symposia properamus? Ponite, nos post diurnam infirmitatem optatâ valetudine perfrui; nunquid continuò ad amores illicitos effrænati relabimur? cum ex plebeia conditione ad Senatoriam evahimur, novis nos titulis conspicuos, aut nobis parentelis Illustres videmus; an non subito superbè nos circumspicimus, fastum induimus, plebem dedignamur? quin verecundamur, illa posthac pœnitentiæ Oraçoria frequentare, quorum cœtui priùs annumerari gaudebamus? Edicite, quæso, quibus studiis ingenii perspicaciam Dei beneficio acceptam, & longo usu excultam, ut plurimum impendimus? an non in turpes cantilenas, aut profana commenta? ubi iudicium, quo nos natura dotavit, nisi in dolosis contractibus concinnandis, auròque per fas & nefas cumulando collocamus? ubi potentiam, nisi in oppressione pauperū, violentiis, ac iniquissimis concussionibus exercemus? quid dicam amplius? *Sanitate abutimur ad libidinem, divitias vertimus in luxuriam, bonamque famam, sordidâ conversatione turpamus;* ut suâ ætate Hieronymus deplorabat, An non hoc

Lib. 16.
de Pro-
videntia.

Luc. 12

est, DEO malum pro bono repende-
re, ut quondam perfidus Eribatus fe-
cit, qui, cum gravi auri pondere à
Craſo eſſet ditatus, illo ipſo militem
conſcripſit, & largitori bellum intu-
oſo. 7. 15. lit? *Ego confortavi brachia eorum,*
videtur nobis dicere Deus per Oſeam,
ego confortavi brachia eorum: ipſi
autem quid fecerunt? & ipſi in me co-
gitaverunt malitiam. Heu hoc in-
gratitudinis portentum nimirum quan-
tùm inter nos invaluit, nec porro de-
monſtrandum, ſed potiùs exterminan-
dum eſſe videtur.

V. Quodſi ingratiſſimi hominis
notam meretur, qui pro acceptis be-
neficiis debitas DEO gratias non re-
fert, illa diſſimulat, oblivifcitur; quan-
ti non ſceleris reus eſt, qui injurias re-
pendit? Dicite, quaſo, Auditores,
quis vobis ſeſus foret, in quas non iras
excandefceretis, ſi quis inſigni à vobis
dono devinctus, colaphum redderet,
aut morti ereptus, pugionem vobis in
latus deſigeret? quin ſi facinus tam in-
dignum non in voſipſos, ſed in quem-
vis alium, cetera a vobis ignotum & pe-
regrinum deſignari videretis, an non
juſtiſſimo zelo vobis pectus ebulliret,
& animus indignatione efferveſceret?
nunquid dira omnia, cæli fulmina, &
inferorum furias in caput illud ingra-
tum provocaretis? Non potuit ſty-
lum cohibere Zeno, quin eum acue-
ret in Saulem, qui Davidem eo ipſo
tempore è medio tollere laborabat,
cùm ille appenſâ collo citharâ, eun-
dem ſanæ menti reſtituit; Hierony-
mus meritò indignatur Joſephi fratri-
bus, qui tunc potiſſimum ejus necem

*De libor.
& inſi-
dis.*

*De La-
zar.
conc. 4.*

meditabantur, cùm ille onerata ciba-
riis brachia ad eos paſcendos deporta-
ret. Audite aliud ingratiitudinis por-
tentum: Baſilius Orientis Imperator
aliquaudo animi gratiâ venationi o-
peram dabat, cum rara magnitudinis
cervus, in quem Baſilius venabulum
intorſerat, declinato icſtu in Imperato-
rem inſilit, & inſerto in ejus baltheum
cornu in ſublime ſuſpenſum tollit, vi-
tam illi haud dubiè eliſurus, niſi Pur-
puratorum nonnemo, viſo Impe-
ratoris periculo, celerrimè accuriſ-
ſet & diſſecto, ex quo pendeſcit, cingu-
lo, Baſilium ab interitu vendicâſſet.
Ubi tanto deſunctus diſcrimine in au-
lam rediit Imperator, omnes certatim
proceres purpurato illi circūfuſi, mille
eum plauſibus deprædicabant, quòd
Principem ſervâſſet. Quis dubitaret,
Baſilium ſoterem ſuum inter intimos
deinceps amicos, & primos aulae Mi-
niſtros amiſſiſſe? Nemo omnium e-
rat, qui non pretioſa illi munera, illu-
ſtres titulos, ſummòſque honores au-
guraretur; cùm ecce Imperator dete-
ſtabili plurimorum more, qui igno-
minioſum arbitrantur, habere ſubdi-
tum, cui multùm debeant, cauſatus,
purpuratum illum violentas ſibi ma-
nus inferre auſum, in mandatis dedit,
ut publico in foro capite truncaretur,
attonitis omnibus, quòd ferali in peg-
mate ſpectarent, quem ad regalis thro-
ni ſocietatem admiſſum iri credide-
rant. Auditiſtis factum barbarum; ſed
quo, quaſo, animi ſenſu? an non
intima vobis viſcera commota ſunt?
certè qui facinus hoc referunt, Ce-
drenus nimirum, ac Zonaras, tam
enor-

enormem perfidiam abominari satis non possunt: ego certè non dubito, quòd omni supplicio tyrannum istum dignissimum censeatis; imò si præsens foret hoc hominis monstrum, nemo, credo, se cohiberet, quin impetu in ipsum facto, aut unguibus elideret, aut morsibus dilaceraret? Ego cohortuisse me fateor ad scenam tam tristem; sciveram enim quidem ex Ecclesiastico, quòd ingratus sensu derelinquet liberantem se; nesciebam tamen, quòd etiam profligaret & perderet. Sed Deum Immortalem! cur non eadem nobis mens est, ubi DEI causa agitur? an non ille æqualibus nos beneficiis sibi obstrinxit? Et quid dico, æqualibus? majoribus dicam, & infinitè quidem: beneficium enim Basilio collatum, aliud tandem non erat, quàm vitæ periculo semel subduci. Sed quoties nos de vita gravissimè periclitati sumus, terrâ, marique, ab hominibus & brutis, à dæmonibus & maleficis? O quàm dudum morti in prædam, & inferno in pabulum cessissemus, nisi DEUS febris præcordia depascenti, aut defluxioni fauces obfidenti, gangrenæ viscera corroderenti, aut gutturæ cor suffocanti imperasset? Ille in vestram tunc defensionem apprehendit arma, vosque creaturarum furori subduxit, quæ velut Divinæ justitiæ ministræ, in vestram perniciem conspiraverant: *Exurrexit in adiutorium vestrum.* Vos autem quid? vos, teste Apostolo, *impias in DEUM manus armastis, iterum crucifigentes filium Dei, & ostentui habentes!* Cuius ergo non in nos ipsos, ut in Basi-

lium; excandescimus? neque mihi, velim, respondeatis, has esse Apostoli metaphoras; vos enim nunquam Christo mortem machinatos esse, neque tantum nefas unquam animo designasse: quid enim, an non illarum Christo necis Nazarethanos cives reos hodie arbitramini, qui, licet ei vitam non eriperint, nihil tamen intentatum reliquerunt, ut eam illi eriperent? sic vos quoque, quoties lethalis vos noxâ obstringitis, vitam quidem DEO non eripitis, quia impassibilis est & immortalis, ea tamen audetis, quæ quondam morti Christi causam dederunt, ut ait D. Thomas, *Cum peccas, inquit, quantum in te est, das occasionem, ut iterum Christus crucifigatur.*

VI. Sed demus, intentatæ Christo mortis rei non sitis: estne autem hic vester in Christum amor, nolle quidem Eum occidere, de cetero autem quidvis adversus illam tentare? maledicitis nomini ejus, accusatis providentiam, servos ejus affligitis, sacerdotes spernitis, templa profanatis, & conculcatis mandata, O crudelitatem! ô impietatem! ô barbariem! Civibus Bethulix, cum à magnanima Juditha imminente excidio erepti sunt, satis non erat, ab ejus cæde abstinere, sed summis præterea laudibus extulerunt: *Benedixerunt eam omnes, unâ voce dicentes: Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israel, tu honorificentia populi nostri:* prætiosis præterea muneribus eam cumulârunt, & omni obsequiorum genere venerati sunt; cumque tandem satis concessisset, septem dierum luctu inconfotabili eidem parentârunt,

Eccli. 29.
22.

1^m Epist.
ad Hebr.
c. 6. v. 1.

Judith. 13.
10.

Ad Hebr.
1. 6.

târunt, Pharaoni satis non erat, non interimere Josephum, qui mirabili providentiâ famam ab Ægypto avertit, totique Regno de copiosa annona per septem sterilitatis annos providit, sed ad supremam in aula sua dignitatem extulit. Assueto satis non erat, non interficere Mardochæum, qui structas in Regis caput insidias detexit, sed ad summos Persiæ honores elevavit. Sic nemo unquam satis gratum se esse censuit, si Benefactori vitam non eriperet; hoc enim, ut dici solet, *beneficium latronum est*: Vobis duntaxat hoc erga Deum beneficii genus sufficit; ceterâ, velut omni gratitudinis debito soluti, ejus jussa contemnere, convitiis & probris eum onerare, incessere blasphemias, eumque velut per ludum & jocum pessimis modis habere non formidatis. Heu! qua tandem de causa, tantum mali DEO tam bono? qua de causa, qua de causa? certus sum, ait D. Chrysostomus, quod, si hominum quispiam mediam duntaxat earum gratiarum partem in vos conferret, quàm à Deo recipitis, omnem, etiâ levissimam offensâ ejus umbram caveretis, vosque devotissimos ejusdem servos & mancipia profiteamini. Quid non obsequii à vobis impetraret, qui tam opimas ac pingues vos: is facultates dono dedisset, quibus Deus domû vestram locupletavit? si quis robustam vobis valetudinem, & vires corporis restituisset, qualem DEUS vobis in tot jam annos extendit, quo non grati animi affectu illum prosequeremini? Si, inquam, hæc ab homine aliquo in vos merita collata fuissent, non-

*Ad Rom.
hom. 6.*

ne illi vos totos consecraretis? cur ergo id ipsum DEO non facitis, sed similes illi querelas exprimitis, *Filios enim nutrivisti & exaltavi: enutrivisti, natura donis, & exaltavi, gratiæ ornamentis; ipsi autem spreverunt me.* An fortè facilius est, gratum esse homini, quàm DEO? id si foret, veniam mereretur ingratitude vestra; illud autem delicti magnitudinem auget, quod grati cupiatis esse hominibus, cum tamen id plerumque difficillimum sit; DEO autem sitis ingrati, qui tenuissima etiam grati animi signa facillimè admittit.

VII. Hebræis in lege veteri Deus prohibuit, ne in sacrificiis pisces offerrent: quis vestrum interdicti hujus causam reddiderit? an non enim pisces gustu saporis, ac palato in paucis grati sunt? id quidem verum est, ait Abulensis; difficulter tamen capiuntur; aquarum incolæ sunt, in profundo habitant; abscondita tenent latibula; recessus habent furtivos, & lubricam ac celerem fugam. Et hæc fuit causa, cur eos DEUS à sacrificiis exclusit, quia non exigit à nobis, nisi quod est admodum parabile, & in promptu: atque ideo etiam noluit sibi immolari feras silvestres, quæ non nisi laborioso venatu, ac sumptuoso apparatu capiuntur. Apud Ethnicos quidem Neptuno aper immolabatur, Ilii dama, Fauno capreolus, cervus Dianæ; DEUS autem noster aliud non nisi domestica, & de armento sublata animalia, vitulos nimirum & tauros, oves & agnos, de volucrum verò genere non perdit, aut meleagridas, sed columbam solum

folium & turturem admittit. Cur verò aves tam obvias ac vulgares in solenne sacrificium sibi DEUS poposcit? certe non aliam ob causam; quàm ut nobis innotescat, facili se & parabili sumptu placari, nec rara & exotica desiderare; nullum minus despicit; tenuissima etiam sereno vultu admittit, quia non muneris pretium, sed offerentis affectum æstimat: *Si voluntas prompta est, secundum id, quod habet, accepta est.* unde perspicuum est, facilius longè esse, DEO quàm hominibus gratum se exhibere; hi enim plerumque superbi, infatigabiles & avari sterile obsequium aut voluntatē infructuosam contemnunt, & non nisi manus plenas expectant. Fingite, discipulum Magistro, clientem causidico, aut medico infirmum dicere: Domine, ut gratum erga te animum contester, en caput tibi denudo, præscriptam à te studendi methodum observo, lites ex consilii tui directione tracto, medicinis & pharmacis tuis utor. Num contentos fore creditis cum tirone Magistrū, cum cliente Advocatum, Medicū cum infirmo? minimè profecto; aliud enim & pinguius laboris sui minerval petunt; auro aliisque donis sua volunt beneficia compensari. Econtrario Deo abunde satisfacit, quod nulli alteri sufficit; aliud à nobis haud exigit, quàm ut ad unguem servemus ea, quæ salutis nostræ incuitu præcepit; *si vis ad vitam ingredi, serva mandata:* quin inter hæc ipsa mandata non nisi illa à nobis observari petit, quæ libero voluntatis nostræ arbitrio subiecta sunt. Si pauper fortè es, nec Eleemo-

R. P. Segneri Quadragesimale.

synas dare potes, jejuniis contentus est; si debilis es, & jejuniorum rigorem ferre non potes, Eleemosynas placatur; si nec unum nec alterum in promptu habes, vitæ temperantiâ aut sermonis modestiâ, aut sacræ orationis pietate defectum supplebis. Verbo, Deo abundè satis est, quod nulli fere hominum sufficit, *non premium postulat, sed honorem:* quis autem credat, DEUM nec hoc quidem grati animi signum impetrare à nobis posse, majorè què nobis hominum, quàm DEI curam esse? quasi verò beneficia, quæ ab hominibus, velut causâ secundâ & infimâ in nos derivantur, non peræquè à DEO velut causâ primâ, & supremâ originem trahant *Ego redemi eos,* ait Deus per Oseam, *ego redemi eos* à paupertate; *redemi eos* ab infirmitate; *redemi eos* ab ignorantia; *redemi eos* ab infima fortunæ conditione: *& ipsi locuti sunt contra me mendacia!* dum, quos à me receperunt favores, alteri adscribunt; alteri sanitarem, alteri doctrinam, alteri honores. O miseram & infelicem DEI sortem! an non hæc est palmaris injuria, quam eidem inferimus?

Verum necdum hic sistit nostra ingratitude; parùm enim foret (heu cor mihi rumpitur, cum hæc dico!) parùm, inquam, foret, DEUM homini postponi; ignominiosius est, quod & brutis cedere cogatur. Lupi, quis crederet! lupi, inquam, animal homini tam exosum, eò pertingunt, ut exquisitis honoribus in Ægypto colantur, quod semel, nescio quo casu ex Ægypti campis latrones Æthiopas fugave-

Serm. 219
de temp.

Ose. 7. 18.

E e

gave-

Matth.
19. 17.

gaverint: eodem in loco aras & incensum promeriti sunt vultures, Ichneumones & cati, quin & aves prædatrices, quas Ibides appellant: vultures quidem, quod cerastarum prata depopulantium cubilia exterminaverint; Ichneumones verò, quòd ova crocodilorum Nili littora obsidentium diffregerint; feles quoque, quòd contra nonnullorum serpentum morsus antidotum præberent; Ibides tandem, quòd alatis draconibus, verno tempore ex Arabia in Ægyptum advolantibus, terram illam purgarent. Tantum vel à barbaris animis vilissima animalia extorserunt, & quidem pro iis obsequiis, quæ beneficii nomen minimè merebantur, cum beneficiendi voluntate carerent: & DEUS tantum à nobis obtinere non possit, ut saltem à nobis non offendatur? Verum quid opus est ad Ægyptios recurrere? an non nos ipsi etiam canibus blandimur, quod fideles se nobis præbeant custodes? quin inhumanum & crudele censemus, cuicumque animali nocere, quod nullum nobis fastidium, aut damnum intulit; indubitatum certè est, Senatores Athenienses nobilem quendam omni honore privasse, quòd passerculum, qui ad sinum ejus confugit, ut iminentis aquilæ unguis evaderet, à se rejecerit: cur ergo volupe nobis est, Deum laceßere, qui non tantum nullam nos molestiam afficit, sed singularissimis insuper beneficiis exornat? Verum totus erubescò, quòd ad similitudines, homini adeò propudiosas prolapsus sim, docente me Divo Hieronymo: *Quando major a mi-*

noribus coquantur inferioris comparatio, superioris injuria est. Sed veniam mereri videor, nam facti indignitas, & ingratitude excessus ad hæc me verba coëgit: quid enim adhuc reponitis Christiani? quæ obsecro, causa est, cur tam iniquè Deo respondeamus? an fortè, cum Deus benefacit, illum beneficii Authorem esse non agnoscimus? Ita enim verò est: *Dilexi vos, dicit Dominus, & dixistis, in quo dilexi vos?* DEUS solus est, cui gratos nos exhibere detrectamus; gratitudinem hominibus, gratitudinem brutis profitemur, soli DEO ingrati sumus nec ingrati duntaxat, sed injuriosi, impii, ac scelerati. Quo ergo tandem modo corda sibi nostra & affectum devinctet, si beneficiis id extorquere non potest? Edicite, peccatores, sodales mei, quid ad amorem vestrum obtinendum fieri necesse est? DEUS vos deperit, vos suspirat, sola & unica de vobis Illi mens, & cura est: existimabat ille, animos tandem vestros in sui amorem flectendos; cum autè spe sua frustratum se videat, quid Ei porro agendum est? Cavete, cavete, ne stylum deinceps & animum mutet, suam vos gratiam & protectionem delituat, ac perdi vos sinat, & interire? Superi avertant hoc à vobis malum, quo nullum magis vobis noxium, ipsique Deo molestissimum est; nihil enim illi æquè dolet, quam si nostra illum ingratitude ad sua nobis beneficia subtrahenda cogit: nostisne enim, cur hoc illi vitium adeò displiceat? certè non aliam ob causam, quam quia ingratitude est *Ventus ille urens,*
ab Eæ.

ab Ezechiele descriptus, qui fertilissimam Divinæ munificentiae tellurem exsiccat & exarescere facit: hinc Deus tam amare in Psalmis de iis conqueritur, qui mala pro bonis rependunt, non quòd DEum, nostra commoda tam fecundum, sterilem reddant: *retribuebant mihi mala pro bonis, sterilitatem animæ meæ*. Aperiamus ergo campum Deo amplissimum ad nobis beneficiendum, adque ideo pro beneficiis acceptis grati esse studeamus.

PARS ALTERA.

IX. **N**Unquam magis obstupescere me memini, quam dum Herodotum legerem: refert Author iste, populos quosdam reperiri, solem adeò exosos, ut, quam primum manè exoritur, furiosorum instar in occursum ejus sese effundant, dieteriis mordacibus illum lacescant, lapidibus & sagittis petant. Ecquod hoc hominum genus esse existimatis? an fortè Septentrionis incolas, quibus, velut privignis, rarissimè suum aspectum indulget, ac benignos suos influxus non nisi avarâ ac parca manu comunicat? Minimè certe: isti enim, quoties sol oritur, festivo fidium, citharæ, fistularû, ac utriculorum concentu, eundem salutant. Illi, illi solem oderunt, quos rectâ suis radiis liberalissimè ferit, qui copiosissima ejus luce fruuntur, quorû ille mineras auro & argento facundat, quorum maria corallis ac unionibus replet, populi nimirum Athlantici. Dum ista legerem, Auditores, (fateor ingenuè) singularem populi barbari-

em agnovi, populi plùs quàm stolidi & insani. Verùm nunquid simili ratione nos erga Deum gerimus? ipsissimâ sanè, ipsissimâ, teste D. Gregorio Pontifice: *Magis contra Deum elevantur, qui magis ab ejus largitate contra meritum ditantur*. Sed quam portentosa hujus ingratitude causam dicemus? video enim verò illam esse assecutus; hanc enim me hodie docent cives Nazarethani, Christi, in conterraneos suos summè benefici, ingrattissimi persecutores: quid enim erat, si rei veritatem rimari placet, quod illos adeò perfidos, Christòq; rebelles fecit: sola certè suspicio, quasi Christus non tam eorum amicus, quàm æmulus esset: sciebant enim ex Christi comminatione, juxta doctissimi Maldonati commendationem, veram religionem Dei; cultum à Judæis ad gentes transferendam; ocyùs ergo arma in Christum moverunt, velut si is auferre illis tentaret, quod priùs donasset: *Et repleti sunt irâ, eò quòd visus esset Christus significare, gratiam à Judæis transferendam ad gentes*. Ecce, Auditores, causam, quæ nos quoque toties DEO facit ingratos: existimamus, illum nostra nobis erepturum; quasi verò non æquè facile ipsi fuisset, nunquam nobis dare, quæ denuo auferenda timemus. Proponite vobis Patrem, longâ filiorum serie à DEO donatum, & filiorum quidem spei prorsus eximie; eccur ille huic beneficio ingratus, tam perversè illos educat, malè affectos ad litterarum studia, ab omni pietate alienos, moribus & vitâ tam dissolutos? timet enim verò,

ne sanctiori proposito concepto, mundo dent repudium, seque in lacras abdant familias, sicque Deus illos eripiat, quos prius donaverat. Nobilem aspice, ubere redditum copiâ à DEO locupletatum: excus ille DEO tam avarum ac sordidum, osorem pauperum, famulis asperum, erga DEI servos tenacem ac parcum se demonstrat? timet & ipse, ne redigatur ad incitas, Deusque sibi vendicet, quod dedit. Et verò quamprimùm hæc diffidentia animum occupat, in quæ non indigna prolabitur, in quæ non flagitia præcipitatur? Jeroboamum consideremus, cujus exitus miserabilis, nisi divina oracula in tertio Regum libro nos docerent, fidem vix inveniret. Erat ille Salomonis servus, qui nec per somnium sperare poterat, se Ejus in Regno successorem fore: huic tamen Deus, vivente etiamnum Salomone, per Prophetam Ahiam regiam in decem Tribus potestatem promisit; duæ enim in Davidis gratiam Roboami nepotibus reservantur. Vix vivere desit Salomon, Jeroboam Rex salutatur: quis autem non credidisset, Principem tam prodigiosè à DEO assumptum omnem deinceps spem suam in solo Deo collocaturum, cui soli coronam & sceptrum, pacificam regni possessionem, & ad dictos subditorum animos in acceptis referre debuit? Accedit, quòd ex Divina revelatione didicerit, nunquam sceptrum de stirpe ejus auferendum, DEUM ejus in consiliis adiutorem, in conflictu & præliis protectorem, liberatorem in periculis futurum, modò

3 Reg. 11.
29.

in Divino obsequio immobilis & constans perseveraret: *Et regnabis super omnia, quæ desiderat anima tua.* Quis ergo non dixisset, Jeroboamum fore Principem Deo devotum, religiosum & moderatum? Et tamen, quis crederet? vix Regni gubernacula suscepit, cum juratus Dei inimicus evasit: veritus enim, ne, si liberam sudditis facultatem daret, ad consueta sacrificia Hierosolymam peregrinandi, sensim ad Roboami illic imperantis obedientiam redirent, cum omnibus à natura insitum sit, ut promptius nato, quàm electo se Principi subjiciant, veritus, inquam, subditorum à se defectionem, in palmarem DEI contemptum, omnem Solymeam peregrinationem edicto publico severissimè vetuit; cum tamen non ignoraret, in omni humana Republica necessarium esse aliquem Dei cultum, verum aut adulterinum, ut hoc velut fræno subditi in officio contineantur, minùsque ad movendas seditiones aut concitandos tumultus audaces reddantur, audite, quo consilio infamis hic politicus sit usus: binos ex auro vitulos conflare, eorùmque unum in confinibus Dan, in Bethel alterum locari jussit, cunctisque sudditis ad solenne sacrificium convocatis, eja, inquit, hi sunt Dii, qui vos ex Ægypti servitute liberarunt, totque annorum decursu in solitudine aluerunt: his ergo deinceps adolere thurâ, victimas immolate, vota & preces fundite, templique Solymæi curam deponite: *Excogitato consilio fecit duos vitulos aureos, dicens, nolite ultra ascendere in Jerusalem, Ecce Dii tui Israel,* qui

quite eduxerunt de terra Aegypti. Verbo, eò tandem insanix pervenit, ut commissum sibi populum à vero DEI cultu averteret, nec exprobrationibus aut minis, nec suppliciis aut miraculis porrò induci se passus, ut DEO, Benefactori suo summo, consideret, sed juratum se Ejus hostem ad usque vitæ & regiminis finem profiteretur: an unquam credidissetis, Auditores, posse hominem quendam eò ingrati tudinis pervenire? & tamen fidei o raculum est, eò pertigisse Jeroboamum, eò cives Nazarethanos, eò denique tot, tantòsque alios in hodiernam usque diem, qui, licet non manifestè, tacitè saltem id satis ostendunt.

X. Vah, ingratiissimi Peccatores, quæ vestra hæc diffidentia est? si DEO salus vestra cordi non esset, an tot in vos beneficia congesturum censeatis? cùm in nihili vestri abyssu lateretis, creavit vos; cùm servi & mancipia, redemit; cùm nudi, vestivit; cùm rebelles & obstinati, sustinuit. Quæ ergo amentia est, credere, illum ea vobis erepturum, quæ

dederat, ac propterea injuriis eum laceffere? quasi verò illius offensa vos in bonorum vestrorum tranquilla possessione, DEO etiam invito, servaret? si illi luberet, vestris vos divitiis spoliare, quid ei foret facilius? cur ergo, ne iis privemini, duos vos & inclementes erga pauperes exhibetis? si filios vestros placeret adimere, quid magis in promptu? cur ergo, ne iis spoliemini, à Divino eos servitio avertitis? nunquid vos bonorum gradu posset dejicere, privare amicis, titulis, muneribus, ac ipso, si vester foret, Principatu? cur ergo dolis tam iniquis cum Divinorum mandatorum contemptu, cum Divini cultus neglectu, per omne fas & nefas, eorum possessionem stabilire nitimini? agnoscamus, quæso, unicum nostrum, verumque benefactorem, ejusque amoris non odium, sed amorem reddamus, honoribus illum, non injuriis prosequamur, ut nemo posthac prout ego hodie, invitus licet, feci, exprobrare vobis possit aut debeat, etiamnum reperiri, qui mala pro bonis ingrati rependant.

SERMO DECIMUS OCTAVUS.

DIE MARTIS POST TERTIAM DOMINICAM.

Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.

Matth. 18.

Ec 3

I. In